

права і законні інтереси на період розслідування і суду. На жаль, нині органам досудового розслідування і прокуратури можна порушити кримінальну справу проти особи не враховуючи взагалі як давно вона вчинила злочин, навіть невеликої тяжкості. При цьому, страждають і публічні інтереси, оскільки обов'язковість досудового розслідування і суду у всіх справах такої категорії призводить до значних матеріальних витрат.

Відсутність регламентації даних аспектів у КПК призводить до порушення прав і законних інтересів осіб, принципів кримінального права і процесу й не сприяє підвищенню авторитету системи кримінальної юстиції.

*Коваленко Т. О.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри земельного
та аграрного права
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Особливе значення серед мовних засобів викладення нормативного матеріалу земельного законодавства мають юридичні терміни. Здійснення земельної реформи в Україні, скасування монополії права державної власності на землю, адаптація національного земельного законодавства до вимог ЄС, формування нових інститутів земельного права сприяло появі нових юридичних термінів (сервітут, емфітевзис, земельні аукціони, суперфіцій тощо). З одного боку, це є позитивним процесом, оскільки земельно-правова термінологія збагатилась новими поняттями, дефініції земельно-правових термінів закріплюються в нормативно-правових актах, активно формулюються доктринальні визначення земельно-правової термінології та пропозицій щодо їх законодавчого закріплення. З іншого боку, розвиток земельно-правової

термінології в сучасних умовах характеризується низкою негативних аспектів – невиправдані синонімія, метонімія, синекдоха, що має своїм наслідком порушення принципу єдності земельно-правової термінології, неврахування традицій українського нормотворення, необґрунтоване запозичення іноземної термінології при творенні вітчизняного законодавства, широке використання оціночних понять. Відсутність нормативного визначення спеціальних земельно-правових та технічних (спеціалізованих) термінів, невиправдане законодавче закріплення дефініцій загальноповживаних термінів, суперечливе нормативне визначення одних і тих же термінів призводять до виникнення численних прогалин, колізій та інших дефектів правового регулювання земельних відносин в Україні.

Земельно-правові норми відрізняє специфічна юридична мова, юридичний стиль, особлива юридична техніка. Аналіз актів земельного законодавства показує, що значна частина з них виробляється з порушенням вимог законодавчої техніки, містить численні техніко-юридичні помилки. Дотримання стилю законодавчої мови, закономірностей побудови юридичного, правового тексту, вимог юридичної та законодавчої техніки при розробці й прийнятті нормативно-правових актів земельного законодавства є важливим способом попередження виникнення юридичних дефектів у правовому регулюванні земельних відносин. Терміни повинні вживатися у прямому і загальновідомому значенні, має забезпечуватись простота та доступність у їх розумінні, милозвучність і стилістична правильність, чіткість, стислість, усталеність та стабільність у їх вживанні.

Одним із способів забезпечення якості земельно-правової термінології є проведення її уніфікації з метою однакового застосування норм земельного законодавства. Уніфікація земельно-правової термінології є однією з форм забезпечення ефективності правового регулювання земельних відносин, важливим способом попередження виникнення юридичних дефектів. Вироблення уніфікованої системи земельно-правових понять і термінів являє собою не лише наукове дослідження, а є необхідною умовою ефективності

здійснення земельної реформи, гарантування земельних прав різних суб'єктів, оскільки лише такий підхід може забезпечити однозначне тлумачення правових приписів, а також однозначне і правильне застосування кожної правової норми.

Аналіз змісту Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 р., інших актів земельного законодавства показує, що вимоги щодо стилю, юридичної техніки, уніфікації термінології не дотримуються в земельному законодавстві, що породжує численні юридичні дефекти, зумовлює необхідність звернення до КС України. Варто підтримати обґрунтовані в науковій літературі пропозиції щодо необхідності структурної перебудови і прийняття нового ЗК України, в якому насамперед приділити увагу спеціальним земельно-правовим і технічним (спеціалізованим) термінам та законодавчому закріпленню їх визначень.

*Красницька А. В.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри юридичного
документознавства
Національної академії внутрішніх справ*

ВАРІАТИВНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ ЯК ПОРУШЕННЯ ЄДНОСТІ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Важливим правилом юридичної техніки є визначення одного й того самого поняття в одному правовому акті, а також у певній галузі права одним терміном. Порухенням цього правила є вживання синонімів.

Для будь-якого автора закономірним є бажання урізноманітнити засоби викладу своїх думок, уникнути повторень в одному контексті тих самих одиниць. Синоніми найточніше, найповніше і найвичерпніше висловлюють думки, допомагають знайти найдоречніший спосіб висловлення. І тому, коли необхідно досягти бездоганної за формою мови, добирають синоніми. Проте вважається, що вживання синонімів у правових актах є поширеним недоліком та порушенням єдності юридичної термінології.